

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Kræver ikke stor erfaring. Opgaven er på mange måder et fint sted at gøre sine første erfaringer med mørtel og fliser.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

2-4 dage plus tørre- og hærdetid.

PRIS

Ca. 400 kr. pr. trin.

Vi reparerer trappen fra inderst til yderst, så den holder i lang tid.

Red trappen Inden det er for sent

Når du reparerer og maler en nedbrudt kældertrappe, handler det om meget mere end æstetik. **Du stopper samtidig et forfald, der kun bliver værre at rette op på,** hvis du ikke gør noget ved det nu.

Den er helt gal, når betonen i kælderskakten begynder at revne, for skaderne vil hurtigt accelerere, når først vandet trænger ind. Sker det, så spreder problemet sig dybere ned i betonen og ødelægger trappe og vægge mere og mere, hver gang frosten sætter ind.

Gør du ikke noget i tide, så forfalder det hele hurtigt, og så bliver opgaven pludselig meget større. Så gør dig selv en tjeneste, og tjek lige din trappeskakt.

Fugt og vand finder nemlig over tid ind i de fleste betonkonstruktioner. Der er sikkert også fugtige og frostsprængte områder i din trappeskakt, og de skal restaureres, før de bliver større og større og større.

I denne artikel viser vi dig, hvordan du med knofedt og lidt basismaterialer fra murerafdelingen i byggemarkedet kan restaurere såvel trappe som vægge i en medtaget trappeskakt.

Vi tager opgaven alvorligt og løser den på den grundige måde. Derfor starter vi med at fjerne den ødelagte beton fra både vægge og trappe. Bagefter bygger vi trappeskakten op igen, lag for lag, før vi slutter af med helt nye fliser på trappen.

På den måde bliver trappen ikke blot vandtæt og får et nyt, længere liv. Hele skakten bliver også løftet visuelt, så man faktisk får lyst til at bruge og vedligeholde den fremadrettet. □

MATERIALER

Reparationsmasse til beton (fin og grov)

- Svummelag (A)
- Reparation af huller og revner i betonen (B)

Betonbinder (evt.)

- Forbedrer det næste lags greb (C)

Hurtighærdende fliseklæber

- Pudslag på trappevægge (D)
- Pudslag på stødtrin (E)

Elastisk fliseklæber

(her Lip Multi Fliseklæb)

- Klæber til klinker på trin (F)

Frostsikre klinker

- Dækker trin og evt. bundflade (G)

Elastisk fugemørtel

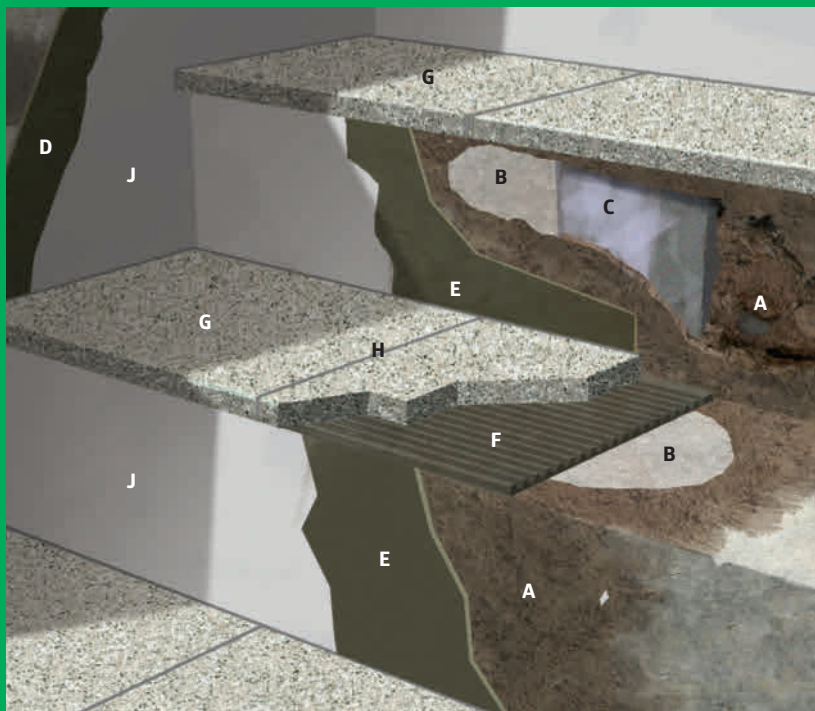
(her Lip Multifuge)

- Fuger omkring klinker (H)

Sokkelmaling

- Farve på vægge og stødtrin (J)

Alle lag er vigtige

På tegningen her kan du se, hvordan trappen er opbygget, og dermed hvordan den skal restaureres. Det er summen af de mange tekniske lag, der skaber en stærk trappe på ny. Det er vigtigt, at du holder tungen lige i munden og er grundig gennem hele processen, ellers risikerer du, at hele konstruktionen svækkes af få små huller.

Beton

Trappen skal først repareres, så bunden er i orden. Det betyder, at der ikke må være løs puds tilbage, og der må ikke kunne trænge vand ind i den.

Det behøver ikke være kønt, men det er vigtigt, at det er stærkt, plant og tæt.

Små revner skal åbnes, så der bliver plads til at lukke dem effektivt. Større skader renses og lukkes omhyggeligt.

Vi bruger færdigblandede produkter til reparationerne. Det er langt sikrere end selv at rode med blandingsforhold. Og de moderne betonblandinger er ofte tilsat stoffer, der øger styrken og evnen til at holde tæt og forbedrer vedhæftningen.

1

Fjern toppe og løst materiale fra trappen og væggene. Det gør du let og hurtigt med en slibekop på vinkelsliberen. Gammel maling skal sidde godt fast, hvis den skal have lov at blive siddende.

2

Gå trappe og vægge efter med en hammer. Er betonen eller pudsen løs, giver den en hul lyd. Bank al den "hule" beton og puds af med hammer og mejsel.

3 Alle brudfladerne børstes rene og svummes. Brug en tynd blanding af reparationsmasse (A), som kan kosteres på. Det er vigtigt at fugte underlaget, så det ikke trækker vandet ud af mørtlen.

4 Mindre huller fylder du op på en gang. Reparationsmassen (B) i den fine udgave (kornstørrelse 0-2 mm) trykkes omhyggeligt i bund med en murske og glattes plan med overfladen.

5 Er der større huller, fyldes de i flere omgange. Brug en grovere beton, fx korn 0-4, og fyld op ad flere gange. Første lag presses helt i bund, men lad gerne overfladen være ujævn, så næste lag hænger godt ved.

Kontakten til næste lag kan du forbedre med betonbinder (C). Så snart reparationerne er hærdet så meget, at de er stabile, kan du pensle overfladen med betonbinder.

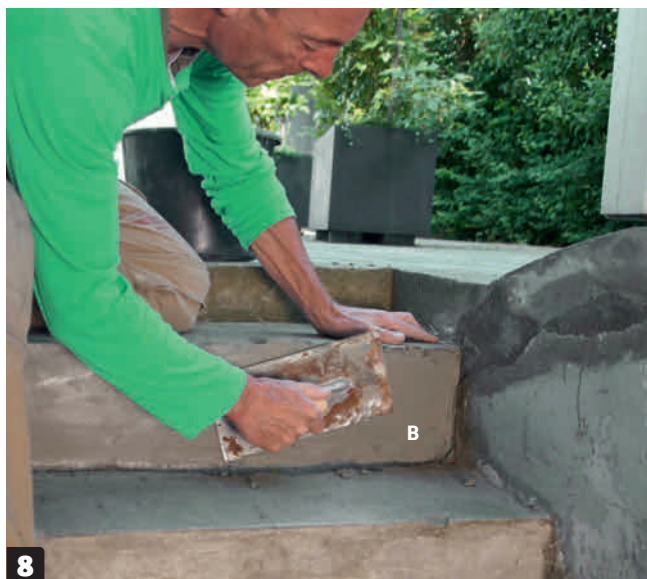

7 De grove reparationer dækkes med et glat lag. Her er det en fordel igen at bruge den finkornede reparationsmasse (B), da denne kan trækkes på i helt tynde lag og er lettere at glatte ud.

Betonbinder

Betonbinderen fungerer som en grunder for beton og sikrer, at de lag, du lægger oven på betonen, hæfter optimalt. Betonbinderen kan også blandes i en tyndtflydende beton, der bruges til at svumme betonoverflader. Binderen giver svummebetonen styrke og elasticitet.

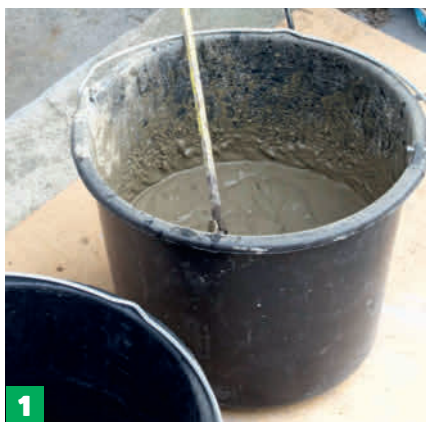

På større områder glattes reparationsmassen (B) med et stålbræt. Når den har sat sig så meget, at den ikke giver sig for et let tryk med fingeren og ikke hænger ved, går du overfladen efter med et pudsebræt.

Puds

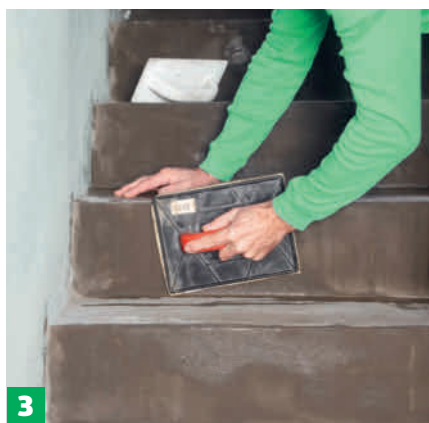
Når bunden er repareret, og betonen har fået lov at hærde, skal vanger og stødtrin forskønnes med en ny jævn overflade. Det nye sammenhængende lag vil samtidig beskytte betonen bedre mod indtrængende vand.

Da underlaget består af beton, har vi valgt at bruge en hurtighærdende fliseklæber som pudslag. Fliseklæberen er stærk, let at trække på og sidder rigtig godt fast. Til gengæld kan den blive en smule skjoldet. Det betyder dog ikke noget her, da vi slutter af med at male stødtrin og vægge med sokkelmaling.

Fliseklæberen røres op med et piskeris på boremaskinen. Når klæberen skal bruges som puds, blandes den en smule tyndere op, end det fremgår af posen. Konsistensen skal minde om grød.

Fliseklæberen trækkes tyndt ud på siderne (D) og stødtrinnene (E). Med kanten af et stålbræt glattes pudslaget til en jævn og ensartet overflade.

Overfladen trækkes jævn. Brug en svamp, et pudsebræt eller et filtsebræt, afhængigt af den struktur, du ønsker. Vent 10-15 minutter, til massen er fingerfast, før du arbejder med overfladen.

Så maler vi første gang. Når fliseklæberen er helt tør, kan du give væggene den første gang sokkelmaling (J), før du går videre med trinnene.

Bedste værktøj

En vådskærer er det bedste værktøj, når hårde klinker skal tilpasses med pæne kanter. Du kan købe en enkel model for 350-500 kroner, og med den vil du normalt sagtens kunne klare opgaven med kældertrappen.

Er dine klinker særligt store, eller skal du skære rigtig mange fliser til, kan det være en fordel med en professionel model. Den er for dyr at investere i for en enkelt opgave, så her er løsningen at leje den i et byggemarked. Det koster fra 300 til 500 kroner for et døgn, så her betaler det sig at være godt forberedt.

Stødtrinnene maler vi også (J). Vi skal om lidt arbejde med både fuger og fliseklæber ud mod de malede flader, og ved at male på forhånd gør vi det meget lettere senere at male flotte overgange.

Fliser

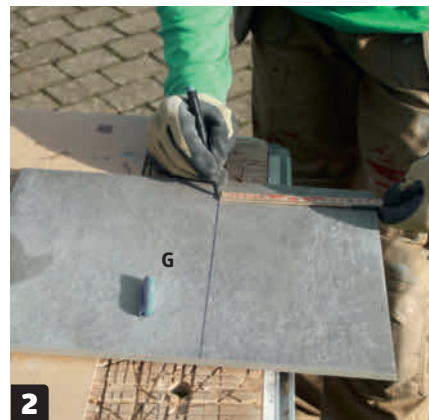
Når du skal lægge klinker udendørs, skal du tage et særligt hensyn til, at de er udsat for vand og frost. Den kombination giver stor risiko for frostsprængninger, hvis regn- og smeltevandet kan trænge ind under klinkerne.

Derfor skal du være omhyggelig med at få fliseklæberen til at fylde rummet mellem klinker og underlag 100 procent, så der ikke er plads til vand. Træk derfor klæber både på flisen og på underlaget. Det kan også være en god idé at vælge en lys klinker, så klæberen undgår meget store temperatursvingninger, når solen skinner på klinkerne.

1

Mål alle trin op. Beslut, hvordan klinkerne skal ligge. Husk at regne med afstand til fuger, både mellem klinkerne (3-5 mm) og ud mod vægge og stødtrin (5-8 mm). Vi lægger klinkerne 3-5 mm over forkanten.

2

Streg op på klinkerne (G). Mål op, så du ved, at du lige netop skal skære stregen væk ind mod den del af klinken, som du skal bruge. Brug en permanent tus. Den kan du se hele vejen, fordi den ikke vaskes væk.

3

Skær klinkerne til. Vådskæreren her giver pæne, sikre snit. Hvis klinkerne er tynde, kan du bruge en fliseknækker. I en snæver vending kan du bruge en vinkelsliber.

4

Slib kanten af klinkerne, hvor de er skåret igennem. Brug en diamantfil eller en grov slibesten. Kanterne skal kun lige afrundes, så de ikke har takker.

5

Læg klinkerne løst op på prøve, før du begynder at klæbe dem fast. Hold styr på, hvor de enkelte klinker hører til – sæt gerne navn på hver enkelt.

6

Nu skal du røre din fliseklæber (F) op. Brug en elastisk fliseklæber til udebrug. Bland lidt tyndere end anvisningen, fordi du klæber på både klinker og underlag.

7

Fordel klæber (F) på klinker og trin.

Begynd med øverste trin, så du undgår at træde på de klinker, du har lagt. Start med at feje trinnet rent. Læg først klæber på med en flad spartel, og træk så spor i den i hver sin retning med hver sin tandstørrelse spartel.

8 **Vrid og tryk klinken på plads,** så der ikke er lufthuller under den. Husk, at den skal ligge en smule ud over kanten af trinnet. Rens så fugerne for klæber, så der er plads til fugemasse, og tør oversiden af for klæber.

9 **Fugerne fyldes med fugemørtel (H),** når klæberen har haft ét eller bedst to døgn til at hærde. Brug en fugemørtel, som ifølge sin pose passer til fugebredden, og fyld alle fugerne rundt om klinken op.

10 **Vask overskydende fugemasse af med en svamp, når den er blevet fast.** Vrid svampen jævnlgt. Det sidste kalkslør poleres af med tørre klude. Mal igen vægge og stødtrin – så er alt på plads.

Forbedringer udenpå og indeni

Den reparation, vi har lavet her, er grundig og gennemgribende. På overfladen er resultatet tydeligt, og det pynter gevaldigt. Det er imidlertid forbedringerne under overfladen, der er mest værdifulde. Betonreparationerne stopper den fugtindrængen, der ellers vil ødelægge trappen yderligere over tid.

FØR

Den forsømte trappeskakt er i en spiral af forfald. Jo mere af den løse beton der skaller af, desto mere vand kan der trænge ind i trappen, og det har en direkte effekt på, hvor meget beton der efterfølgende falder af.

EFTER

Den restaurerede trappeskakt holder i længden. Den gennemgribende behandling af trappeskakten har forlænget dens levetid med mange år. Desuden er trappen både mere indbydende og brugbar i denne forfatning.